

מסתכלת לשמים לכן פה להם ולא ידברו יען כי עינים להם ולא יראו כ"ל והבן :

ויתכן

לומר עוד. אשר כמו ההבדל בענין הדיבור שבין החי למדבר הוא הלוי בהסתכלות לשמים בראי' הגשמי כ"ל. כך שוב ההבדל שבין ישראל לזולתו בענין הדיבור לשון הקודש הוא תלוי שוב בהסתכלות לשמים בראי' השכלית ברוחני כמובן. וזה"ש והאר עיניו פתורתך. פי' בפתורתך היינו לשון הקודש כמובן. והוא תלוי בזה"ש עיניו בהסתכלות לשמים בראי' הרוחנית כאמור. וזהו והנה עיניכם רואות כי פי המדבר אליכם ופירש' כלשון הקודש. פי' יען שעיניכם רואות ומסתכלות לשמים בראי' השכלית הרוחני. עי"ז כי פי המדבר אליכם כלשון הקודש יש לכם פה המדבר בלה"ק כ"ל ודו"ק :

מא"ז זק"ל

הנאמר בחלק הכללים בקי"ז ובכ"ח הוא בביאור שלם וזהו. ויפול על לוחי בנימין אחי ויבך ובנימין בכה על לוחיו. ופירש"י. שיוסף בכה על שני מקדשות שעמדו להיות בחלקו של בנימין וסופן להחרב. ובנימין בכה על משכן שילם שעמד להיות בחלקו של יוסף וסופן להחרב. והקשה אמ"ז ז"ל. א' מה זה שנתעוררו דווקא נכשיו לבכות על חורבן בהמ"ק. הלא בשעת חרוב הדבור ואין זה מהדרך כשיצאו יחד שני אחים שלא ראו ה"ע זמן רב כזה להיות ראשית מעשיהם לערוך חיקון חלום. ב' מה לו לבכות על חורבן המקדש שחלק אחיו יבכה על חורבן המקדש שחלקו של ג'. אך עקשם לא יעמידו מקדש פתלקו. ואמר הענין כך הוא. דהנה החטא מכירת יוסף בא ע"י קנאה ושנאת חנם. ומוה בא ג"כ חורבן בהמ"ק שחרב ע"י שנאת חנם. ולכן זאת הי' ראשית עבודתם לחקן זאת. וזהו ענין שבי' שהי' צרכים על חורבן בהמ"ק היינו שרלו לפעול שהי' קיום לבתי המקדשות שלא יחרבו ע"י שנאת חנם. והנה חיקון לשנאת חנם הוא ההבנה חנם היינו אהבה אמיתית שיכאוב לו נערו של חברו יותר מלערו. וזהו שהי' כל אחד בוכה על המקדש של אחיו לא על המקדש שחלקו. וגם מגודל אהבה אמיתית שביניהם הי' כל אחד סבור ומקובל שלא יעמוד מקדש בחלקו ולא יחרב מקדש של אחיו. וזאת הי' מיד כשראו זא"ז קודם לכל השמילו לעבוד עבודהם בזה כאמור עבודה"ק והבן :

ויבך

עליהם ואחרי כן דברו אחיו אהו. הנה לפי פשוטו הינה אומרו ואחרי כן דברו וכו'. כפירש"י מאחר שראוהו בוכה ולבו בלם עמהם. אמנם לפי התרגו"י פירש' ויבך שבעה על שראה את הגלות עי"ש. א"כ

מהו ואחרי כן דברו אחיו אהו אמאי לא קודם כמובן. אך לפי התרגו"י י"ל. ב'. במסורה. דין ואח"כ דברו אחיו אהו. ואידך ואחרי כן ילאו ברכוש גדול. והענין. היינו כדרך שמלינו אלל התנאים ור' עקיבא שהלכו להר הבית וראו פועל יולא. הסחילו הם בוכים זר"ע משחק על שהביטו בהבטחת הישועות עי"ש אמרו לו עקיבא נחמנו עי"ש במדרש סוף איכה. ועד"ז י"ל כאן. כשראו את יוסף בוכה על הגלות. דברו על לבו ונחמו אותו בהבטחת ואח"כ ילאו ברכוש גדול. וזהו ויבך על הגלות. ואח"כ דברו אחיו אהו ואח"כ ילאו ברכוש גדול כאמור וד"ל :

ויאמר

חליהם אל תרגונו בדרך. ואמר אמ"ז זק"ל. פי' אל תרגונו בדרך ר"ל בדרכי החסידות. היינו כשאתה עובד להבורא ית' עפ"י איזה דרך וכשאתה רואה שחבירך אינו עובד על דרך זה שאתה הולך. אל תרגונו עליו. כי הרבה דרכים יש בעבודה הבורא ית' עבודה"ק. והענין מה שראה על ככה להזהיר אותם ע"ז י"ל כי מחלוקת השבטים עם יוסף עד שמכרוהו. בוודאי לא הי' המחלוקת בדברים נשמיים רק בדרכי החסידות כמובן. לפיכך הזהיר אותם עכשיו שאל ירגו עוד בדרכי החסידות שלהם רק יבינו שיש הרבה דרכים בעבודה הבורא והכל עולה בקנה אחד. וכמו"כ י"ל זהו שאמר ישורה אל יוסף לפעיל ואל יחר אפך בעבדך. פי' שאל יחר אפך בשביל העבדות שלך שאתה עובד ה' בדרך הזה וחבירך אינו עובד ה' כמוך וד"ל : ^{לפי}

ויזבח

זבחים לאלקי אביו יחזק. ופירשו רז"ל במדרש שאמר מה אבא הי' להוט אחר גרונו אף אביו להוט אחר גרוני עי"ש. ולבאורה הנה הוא מדרש פלאי הפלא ופלא. הלא הלהוט אחר גרונו הוא מעשי זולל וסופא כמובן. והיהכן שיעקב אבינו הי' חלילה מלול כ"כ בכבוד אביו לומר עליו דבר זר כזה שהי' להוט אחר גרונו. ובפרט כי משמע שיעקב אבינו הי' עוד משבח את עלמו ואת אביו בזה ולבאורה נגחי הוא ולא שבח כאמור. אלא י"ל הענין כך הוא. היינו כדאי' במדרש חתלים עה"כ רוממות אל בגרונו. וז"ל אמר להם הקב"ה אע"פ שקלבתם אותי בגבליים ובכבודות אינו ערב לפני אלא בגרונו. ולרשעים אמר הקב"ה לא יקלסו אותי בגרונו למה שריחם רע שני קרב פתוח גרונו. אבל הלדיקים קילסו ערב לפני ביושר שני' כי קולך ערב וכו' לכן נאמר רוממות אל בגרונו וכו' עי"ש. והנה איתא בנתי' (יבמות ס"ד.) עה"כ ויעתר יחזק. מפני מה הי' אבותינו עוקרים מפני שהקב"ה מתאווה לתפלתן של לדיקים עי"ש. זה"ש

מה

ל
ז
ת
ת
ס
לו
יס
כל
כל
זהו
מר
קפ
עדו
ושל
אלי
עשו
זה.
רדה
עבר
זלעק
רבה
זיפוא
תמנה
עלמך
והגל
זליכס
תמנה
זו כה
ז ע"כ
:
כאורה
אזניכס
דיווע
ז בשם
יתן לה
ר. כי
וסתכלין
ז. וזהו
אליכס.
המדבר
שחיה
ת